

Англиканско вѣроисповѣданіе.

Въ това врѣме, когато възникнала реформацията, въ Англия царувалъ Генрихъ VIII (1509—1547 г.). Отъ начало (1522 г.) той се явилъ противъ Лютера въ качество за защитникъ на вѣрата (за което и получилъ отъ папата титулъ: *defensor fidei*); а подиръ 10 години послѣ това (1532 г.) самъ раскъсалъ съюза съ папата за това, че той му не позволилъ развода съ жена си Екатерина Аррагонска (дъщеря на главния защитникъ на папството, императоръ Карлъ V) и да се ожени за любимата си фрейлина Анна Болейнъ. Священникъ Тома Кранмеръ далъ на краля мисль да обяви самъ себе си глава на английската църква и да си разрѣши самъ новий бракъ. Генрихъ го възвелъ въ санъ архиепископъ Кентерберийскій (най-високъ духовенъ постъ въ Англия), и подържководството му съставенъ билъ новъ прѣводъ на Библията и катихизисъ по духа на католическата църква, съ отхвърляние само главенството на папата. Нѣ катихизиса Генриховъ или Кранмеровъ не искали да приематъ ни католицитѣ, ни протестантитѣ, които били въ Англия. Тогавъ Генрихъ захваналъ да прѣдава всичкитѣ противници на изнамѣреното му учение на жестоки наказания, и самъ Кранмеръ по душа реформатъ, едва избѣгналъ костера (когото прочее послѣ не избѣгналъ). Приемницитѣ на Генриха VIII по дѣлата на вѣрата били крайни противници единъ противъ другий и всякой се старалъ да утвърди това исповѣданіе, което самъ държалъ. Отъ името на първий приемникъ Генриховъ, синъ неговъ отъ Анна Болейнъ Едуардъ VI (1547—1553 г.), управлявалъ Герцогъ Сомерсетъ, краенъ реформатъ. Мария, дъщерята на Генриха отъ първий бракъ (1553—1558 г.), била ревностна католичка. Елисавета, дъщеря на Анна Болейнъ (1558—1603 г.), била реформатка и дала на конецъ на това вѣроисповѣданіе пълно и съвършено тържество въ страната си. Англиканското вѣроисповѣданіе въ сжщность е реформатско, въ нѣкои пунктове се приближава къмъ лютеранското (въ учението за евхаристията), а отъ католицизма удържало само епископалното устройство и нѣкои литургически обряди.

Впоследствие отъ англиканското епископално общество